

Janowskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy „Humanus” w Janowie Lubelskim, z dniem 1 kwietnia 2017 roku, rozpoczął realizację projektu „**Animacja Partycypacji NGO w Lokalnej Polityce Społecznej**”, realizowanego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Idea projektu wpisuje się w nurt demokratyzacji procesów decyzyjnych oraz partycypacyjnych, a także promowanie zintegrowanego działania instytucji publicznych i organizacji III sektora przy wdrażaniu i realizacji programów interwencji publicznej. Jego osią merytoryczną jest problematyka partycypacji w wykonywaniu jednego z zadań pomocy społecznej - Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, na poziomie lokalnym i regionalnym. Coroczne wyniki oraz rekomendacje OZPS są prezentowane na radach gmin, powiatów i sejmikach wojewódzkich. Stanowią one podstawę planowania budżetu na rok następny oraz kierunków działań w obszarze polityki społecznej, w tym także pomocy społecznej. Zakres OZPS przekracza sensu stricto zagadnienia pomocy społecznej prezentowane informacje (dane liczbowe, wskaźniki, rekomendacje) obejmują m.in. demografię lokalną, diagnozę problemów, infrastrukturę społeczną (zasoby instytucjonalne), ekonomię społeczną i działalność pożytku publicznego. Obowiązek wykonywania OZPS, wprowadza wielu „decydentów” w błąd jednostronnego kojarzenia OZPS tylko z pomocą społeczną chodzi o instytucje administracji publicznej, które co roku wydatkują z budżetu rządu i samorządu środki finansowe na obszar szerszy, czyli na pomoc i wsparcie, aktywizację, przedsiębiorczość, likwidację bezrobocia.

Celem głównym projektu jest zwiększenie włączenia sektora NGO, a w szczególności pomiotów zatrudnienia socjalnego, we współpracę z instytucjami przygotowującymi OZPS w skali lokalnej, szczególnie na etapie diagnozy, formułowania wniosków i rekomendacji. Edukacja NGO, w tym tych prowadzących kis-y i cis-y, oraz animacja lokalnej współpracy przyczyni się do zwiększenia

wykorzystania wiedzy obywateli oraz ich reprezentacji (NGO) oraz określi sfery partycypacji obywatelskiej i jej wpływ na kształt działań w lokalnej polityce społecznej, czy ekonomii społecznej.

Animacja współpracy sektora zatrudnienia socjalnego z instytucjami administracji, w tym m.in. z ośrodkami pomocy społecznej przy OZPS przyczyni się również do uaktywnienia grup obywateli, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności obywatelskiej za sytuację lokalnych wspólnot oraz da możliwość realnego wyrażania najpilniejszych potrzeb społeczności lokalnych (rekomendacje dla rad gmin/powiatów).

Działania animacyjne wskażą sektorowi NGO dobre narzędzie oddziaływania na kierunki polityki społecznej na poziomie lokalnym i regionalnym, wskażą sposób oddziaływania na decyzje samorządów gmin/ powiatów, oraz dadzą możliwość korzystania przez NGO z lokalnych zbiorów informacyjnych dla budowy własnych inicjatyw.

Są także wyjątkową przestrzenią dla zwiększenia aktywności obywatelskiej poprzez włączenie się w proces opracowywania oraz prezentowania na radach gmin/powiatów OZPS, w tym szczególnie przygotowywania wniosków, opinii i rekomendacji środowiska NGO oraz grup obywatelskich mających wpływ na kolejne lata realizacji przyjętych kierunków lokalnych polityk społecznych. Sam proces opracowywania OZPS w gminach i powiatach wymaga zachowania reżimu prac oraz szerzej partycypacji różnych instytucji i różnych środowisk obywatelskich. Stąd też, wzmocnienie sektora NGO od strony edukacyjnej oraz podjęcie procesu animowania współpracy z instytucjami publicznymi, głównie z ośrodkami pomocy społecznej stało u podstaw prezentowanej inicjatywy projektowej.

Aktualnie głównym problemem w wykorzystywaniu OZPS jest brak „otwartości OZPS”, czyli wykorzystywania tego narzędzia szerzej niż skoncentrowanie procesu jego tworzenia tylko do obszaru instytucji publicznych, do współpracy tych instytucji między sobą (np. ośrodki pomocy społecznej, urzędy pracy, domy kultury, ośrodki sportu, lokalni przedsiębiorcy itp.). W praktyce OZPS jest sporządzany w systemie „monoinstytucjonalnym”, tj. wyłącznie miejscowe OPS-y. W okresie 2012-2014 w wielu sporządzony w gminach i powiatach OZPS-ach brakowało danych, opisu współpracy lokalnej oraz informacji o działalności NGO, podmiotów ES, centrów i klubów integracji społecznej oraz lokalnych spółdzielni socjalnych. Przy jego sporządzaniu rzadko występują konsultacje, zwłaszcza z organizacjami obywatelskimi, które przecież często są realizatorem zleczanych zadań publicznych. Praktyka wykorzystywania OZPS najgorzej przedstawia się w małych gminach, gminach miejsko wiejskich, gdzie nadal dominuje model „samodzielnego wykonywania nałożonych zadań” a także gdzie rejestrowany jest mały stopień współpracy i aktywności w przestrzeniach publicznych. Często OZPS traktowana jest jak

obligatoryjny obowiązek JOPS, więc wykonywana jest w sposób sformalizowany.

Taki stan rzeczy był również w Janowie Lubelskim, gdzie Stowarzyszenie Humanus przez długo domagało się ujęcia swoich działań i prowadzonych placówek (placówki wsparcia dziennego, klubu integracji społecznej, punktu poradnictwa specjalistycznego) w dokumentach strategicznych gminy, w tym OZPS sporządzonym dla Janowa Lubelskiego. Po kilku latach starań odniosło sukces i jego działania zostały uwzględnione w formularzu OZPS. Kolejnym wyzwaniem jest zauważenia wysiłku członków Stowarzyszenia w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przygotowywanej dla Gminy Janów Lubelski, gdyż w tej ostatnio opracowanej i przyjętej w 2016 roku, działania Stowarzyszenia w ogóle nie zostały uwzględnione.

Projekt jest przez Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, prowadzony przez Stowarzyszenie i realizowane będzie dwuetapowo. Z jednej strony przygotowano pakiet działań edukacyjnych i animacyjnych skierowanych do przedstawicieli organizacji pozarządowych prowadzących działalność w obszarze pomocy społecznej, integracji i reintegracji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w tym organizacji pozarządowych prowadzących działalność w obszarze ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne). Z drugiej strony zostały przygotowane działania testowo animacyjne, w których wezmą udział przedstawiciele niektórych instytucji publicznych (przede wszystkim jednostki organizacyjne pomocy społecznej) z terenu 4 gmin oraz 1 powiatu z Lubelszczyzny. Drugim ważnym elementem projektu będzie Test Obywatelskiej Animacji OZPS. Działanie to będzie miało charakter konsultacyjny z przedstawicielami JOPS i będzie prowadzone przez 4 animatorów uczestników warsztatów. Efektem działań będzie wypracowanie modelu działań i obszarów współpracy, warunki niezbędne do jej zaistnienia, uczestnictwa NGO w sporządzeniu OZPS. Zostanie opracowany raport „Pilotaż współpracy NGO i instytucji publicznych w OZPS rekomendacje”. Ponadto zostanie opracowany podręcznik edukacyjny dla NGO „Vademecum dla organizacji pozarządowych o OZPS”. Jego opracowanie jest ważne z uwagi na fakt braku otwartości OZPS i skoncentrowanie procesu przygotowawczego dokumentu do JOPS i ma na celu wypracowanie modelu uczestniczenia organizacji pozarządowych w procesie opracowania OZPS. Wszystkie działania i ich rezultaty zostaną przedstawione na konferencji podsumowującej efekty podjętych działań. Ponadto na konferencji zostaną przedstawione tematy znaczenia OZPS dla polityki społecznej oraz doświadczenia pilotażu animacji obywatelskiej OZPS i opinie OPS biorących udział w pilotażu.

Projekt swoim zakresem będzie oddziaływał w przyszłości na takie sfery życia lokalnego jak: zarządzanie wspólnymi zasobami, planowanie wydatków finansowych, wyrównywanie szans rozwojowych oraz efektywne wykorzystanie lokalnej infrastruktury społeczno-gospodarczej.

Zarząd JSNP HUMANUS

Do pobrania:

- [ulotka](#)
- [baner](#)